

اولویت‌های زیست‌محیطی صنعت نساجی

با توجه به نام‌گذاری سال ۱۴۰۳ به نام جهش تولید با مشارکت مردم و با وجود شرکت‌های بسیاری که تامین‌کننده ماشین‌آلات بازیافت نساجی هستند، می‌توان با مشارکت مردم کارخانه‌های فعالی در این امر تاسیس کرد که علاوه بر اشتغال‌زایی و جهش تولید، از دورریزی محصولات ارزشمند نساجی جلوگیری شود.

در مرحله بعد استفاده از ضایعات کشاورزی برای استخراج الیاف سلولزی می‌تواند علاوه بر سودآوری و جلوگیری از هدررفت ضایعات ارزشمند کشاورزی، به کاهش استفاده از مواد بکر و پایداری در این صنعت کمک کند.

در سطح بین‌المللی مقررات سختگیرانه‌ای که شیوه‌های پایدار را در تمامی صنایع الزامی می‌کند در حال تصویب است. کشور ما نیز از اجرای این مقررات مستثنی نیست و در آینده ملزم به اجرای این مقررات خواهد بود. این امر بر لزوم اتخاذ شیوه‌های پایدار به‌ویژه در صنعت نساجی تاکید دارد. کمک بخش خصوصی در سایه توجهات و حمایت‌های دولتی می‌تواند علاوه بر حمایت از شیوه‌های تولید پایدار، تامین‌کننده بخشی از مواد اولیه صنعت نساجی باشد.

صنعت نساجی در سطح جهانی، در نظر دارد تا الزامات سختگیرانه‌ای را در زمینه پایداری اجرا کند. به گفته صاحبان صنعت، کسب و کارهای نساجی و پوشاک در نظر دارند با توسعه محصولات سازگار با محیط‌زیست و روند مد جهانی و با رعایت الزامات سختگیرانه تحت توافق‌نامه‌های تجارت آزاد، یک حرکت سبز ایجاد کنند.

با توجه به حرکت جهانی صنعت نساجی به سمت سبز شدن و استفاده از مواد بازیافتی و ضایعاتی، آیا وقت آن نرسیده که به اهمیت بازیافت در این صنعت بیشتر توجه شود؟

با توجه به چالش‌های زیست‌محیطی صنعت نساجی به دلیل افزایش تقاضا، استفاده از مواد بازیافتی و بقایای کشاورزی را می‌توان به عنوان راه‌حلی برای جلوگیری از کشت بیشتر گیاهانی چون پنبه و کتان و استفاده از مواد نفتی پیشنهاد کرد. جمعیت جهان از هشت میلیارد نفر فراتر رفته که منجر به افزایش تقاضای پارچه و منسوجات شده است. ۵۰ درصد از کلیه الیاف از مواد نفتی به دست می‌آید. الیاف مصنوعی مانند پلی‌استر به سرعت و ارزان تولید می‌شوند، اما ردپای زیست‌محیطی آنها به‌طور فزاینده‌ای نگران‌کننده است. حرکت به سمت محصولات سازگار با محیط‌زیست یکی از اولویت‌هایی است که باید در صنعت نساجی مدنظر قرار گیرد.

مواد بازیافتی نساجی گزینه مطلوب قلمداد می‌شوند. به علاوه باقیمانده‌های گندم، برنج، سویا و نیشکر به‌طور گسترده در دسترس‌ترین و مناسب‌ترین نامزدها برای تولید پارچه هستند. ضایعات گیاه گندم و برنج از بقایا و ساقه‌های به جا مانده از این گیاه پس از برداشت محصول به جا می‌ماند و همچون پنبه و الیاف کتان از مقدار زیادی سلولز برخوردار است. از این مواد در کشور ما به میزان قابل توجهی تولید می‌شود. متأسفانه جای خالی شرکت‌هایی که در زمینه بازیافت این مواد فعالیت می‌کنند بسیار محسوس است.

در این سفر، بسیاری از کسب و کارها، از جمله فسلینک، پارچه‌های دوستدار محیط‌زیست ساخته شده از نیلوفر آبی، نونا، آناناس و به‌ویژه تفاله‌های قهوه را مورد تحقیق و بررسی قرار داده‌اند.

بنا به گزارش اخیر Coherent Market Insights ارزش بازار مد پایدار جهانی در سال ۲۰۲۳ به ۷.۸ میلیارد دلار رسیده است و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۰ به ۳۳.۰۵ میلیارد دلار برسد که نرخ رشد ترکیبی سالانه ۲۲.۹ درصد است.

مد پایدار شامل شیوه‌های مختلفی با هدف کاهش اثرات زیست‌محیطی و اجتماعی، مانند مصرف بیش از حد آب، آلودگی، شیوه‌های کاری غیراخلاقی و تولید مقادیر زیادی زباله است. افزایش آگاهی مصرف‌کنندگان از پایداری زیست‌محیطی و مسوولیت اجتماعی باعث افزایش تقاضا برای جایگزین‌های مد پایدار شده است.

بر اساس این گزارش، همزمان، مقررات سختگیرانه دولتی که شیوه‌های پایدار را الزامی می‌کند، باعث افزایش بیشتر بازار می‌شود. به گفته کارشناسان، بسیاری از کشورهای جهان راه طولانی را در مد پایدار طی کرده‌اند.

تولید لباس‌های سنتی نیازمند منابع است و به آلودگی و انتشار گازهای گلخانه‌ای کمک می‌کند. برندهای مد پایدار بر به حداقل رساندن این تأثیرات با استفاده از مواد سازگار با محیط‌زیست، کاهش ضایعات و اتخاذ شیوه‌های تولید مسئولانه تمرکز می‌کنند.

فام چی‌نو، مدیرعامل کولمیت، یک برند ویتنامی پوشاک مردانه، گفت: «مد پایدار یک روند اجتناب‌ناپذیر است. نسل جدید مصرف‌کنندگان، به‌ویژه نسل Z، نه تنها در انتخاب یک کالای مد به طراحی و مواد توجه می‌کنند، بلکه به داستان محصول، به‌ویژه جنبه پایداری آن اهمیت زیادی می‌دهند.»

بیشتر مدهای پایدار دارای مزایای زیادی از جمله خنک‌کننده، خشک شدن سریع، محافظت در برابر اشعه ماوراءبنفش و کنترل بو هستند در نتیجه برای ساخت پوشاک مردانه مناسب بوده و در بین مصرف‌کنندگان آگاه به محیط‌زیست پذیرفته شده‌اند. اما قیمت محصولات پوشاک پایدار نسبتاً بالاست و این امر باعث می‌شود که برای عموم کمتر در دسترس باشند.

اکنون زمان سبز شدن کسب و کارها و ایجاد تحول دیجیتال است. محصولات مد امروزه نه تنها باید پاسخگوی نیازهای مشتریان برای لباس پوشیدن باشند، بلکه باید به طبیعت نزدیک باشند، از محیط‌زیست محافظت کنند و برای سلامتی کاربران ایمن باشند. برای توانمند ساختن مشاغل برای غلبه بر موانع هزینه و ترویج مد پایدار، سیاستگذاران باید مشوق‌های مالیاتی را برای شرکت‌هایی که درگیر جمع‌آوری و تولید محصولات بازیافتی و سازگار با محیط‌زیست هستند، در نظر بگیرند.

مرجع: **دنیای اقتصاد**

اقلام لباس ساخته‌شده از تفاله قهوه، محصولات مد امروزه نه تنها باید پاسخگوی نیازهای مشتریان برای لباس پوشیدن باشند، بلکه باید به طبیعت نزدیک بوده و از محیط‌زیست محافظت کنند و برای سلامتی کاربران ایمن باشند. برخی از شرکت‌های فعال در این زمینه با استفاده از مواد ضایعاتی کشاورزی، الیاف پارچه‌های مختلفی را برای استفاده در صنایع گوناگون تولید می‌کنند.

Fashion Link JSC (فسلینک)، پیشگام در عرضه مواد سبز به صنعت مد از سال ۲۰۰۸، به طور مداوم برای دستیابی به انواع مواد پایدار برای صنعت مد تحقیق می‌کند، از جمله نخ‌های ساخته شده از بامبو، نیلوفر آبی، صدف دریایی، نارگیل، نونا و تفاله قهوه.

مدیرعامل فسلینک، ترن هوانگ فو ژوان گفت که این شرکت با سینگنکس، یکی از ارائه‌دهندگان پیشرو منسوجات کاربردی سازگار با محیط‌زیست در تایوان (چین)، برای تولید نخ و پارچه از تفاله قهوه شریک شده است. فسلینک اولین شرکت در جهان است که پیراهن‌های تولید شده از نخ قهوه را تجاری کرده و در بازار داخلی به فروش می‌رساند. او گفت این نخ با تکنولوژی بالا، ساخته شده از بطری‌های پلاستیکی استفاده شده و تفاله قهوه، سازگار با محیط‌زیست، خوشبوکننده، خشک شدن سریع و مقاوم در برابر اشعه ماوراءبنفش است و کاربردهای مختلفی دارد. ژوان افزود که بیش از ۴۰ برند مد در بازار داخلی از این ماده پایدار برای تولید میلیون‌ها محصول استفاده کرده‌اند. او گفت که شرکت او با همکاری سینگنکس پروژه‌ای برای جمع‌آوری تفاله‌های قهوه در ویتنام دارد و اشاره کرد که از آنجا که ویتنام دومین صادرکننده بزرگ قهوه در جهان است، می‌تواند مقدار زیادی از این ماده خام را تامین کند.

نگوین تی تویتمای، دبیرکل انجمن نساجی و پوشاک ویتنام، گفت: «تحول سبز در صنعت پوشاک و نساجی برای تطبیق با تعهدات تحت نسل جدید FTA الزامی است.» صنعت نساجی ویتنام از سال ۲۰۱۸ با برنامه «سبزسازی بخش نساجی ویتنام» دستخوش تحول شده است.